

ĽUDIA POD KRÍŽOM

TEXT: Mt 27,54

Milí bratia a milé sestry!

Opäť je tu Veľký piatok – jeden z najnespornejších kresťanských sviatkov. A predsa najväčšia dráma a tragédia sveta. Sviatok, o ktorom nikto nepochybuje. Veď máme historické dôkazy a doklady o ukrižovaní a smrti nášho Pána Ježiša Krista i o Jeho prázdnom hrobe. Áno, celý svet, bez ohľadu na náboženstvo či vierovyznanie vie, že Ježiš bol ukrižovaný. Každý to vie, ale či si to každý aj uvedomuje? Či si my, kresťania, uvedomujeme, prečo, pre koho vlastne bol Veľký piatok? Či je pre nás, osobne, tento deň naozaj veľkým, alebo – ako hovoria Angličania – dobrým? U nich sa totiž Veľký piatok nazýva Dobrým piatkom. Aký dobrý je pre nás dnešný Veľký piatok? Aké dobro pre nás prináša ukrižovaný Pán Ježiš?

To si musí uvedomiť a určiť každý z nás. Závisí to od nášho vzťahu ku krížu. A k Tomu, Kto na tomto kríži za nás vyriekol: „Dokonané!“. Len od nás závisí, aký bude náš Veľký piatok – od nášho pohľadu na kríž.

A práve pohľad na kríž by mal a mohol byť základom našej dnešnej kázne. Lebo kríž je vlastne križovatkou ciest – medzi nebom a peklom. Je to križovatka, ktorú si aj dnes musíme všimnúť. A na križovatkach väčšinou treba zastať. A rozhliadnuť sa. Viem, kam chcem ísť? Viem, čo chcem robiť? Viem, aký je vlastne môj pohľad na Ježišov kríž? Niektorí to vedia, niektorí nie. Niektorí idú stále dopredu, nevšímajúc si križovátku ani kríž. Ale – ako hovorí Exupéry – kto kráča stále dopredu, ďaleko nezájde.“ A tak aj pre nás platí, že by sme sa mali zastaviť. Pod krížom. Blízko kríža.

Na Golgote vtedy, v ten dôležitý Veľký piatok, nebolo málo ľudí. Stáli tam učenici, zvedavci, farizeji, strážcovia, ženy. Mohli by sme povedať: Bolo tam zastúpenie celého sveta.

Boli tam, lebo človek väčšinou chce vedieť, čo s ním bude. Čo ho čaká. Lenže väčšina moderných, pragmaticky zmýšľajúcich ľudí chce vedieť aj to, aký budú mať úžitok z toho, že stoja pod krížom. Čo im z toho vyplynie? Dáva im kríž nejaké určenie, smerovanie, poslanie?

Skúsme sa pozrieť na ľudí, ktorí stáli pod Ježišovým golgotským krížom a najst' v nich možno niečo zo samých seba. Kto tam teda stál a čo všetko sa tam udialo?

Stáli tam zvedavci, čo možno sledovali Ježiša od úpätia Golgoty až po jej vrchol. Chceli vedieť, čo všetko sa na tomto vrchu udeje. Chceli vedieť, či Ježiš uvládne svoj kríž. Či ho vynesie až na vrch a či sa dá naň pribiť. Čo mali títo zvedavci z golgotskej obety? Videli len tmú, trvajúcu od 6. do 9. hodiny. V našom časovom pásme od 12. do 15. hod. Tmu, ktorá zahalila všetko. Možno si mysleli, že zahalí celý svet navždy. Videli a cítili. Videli zemetrasenie, ktoré znamenalo otvorenie hrobov a vzkriesenie mŕtvych. Títo mŕtvi sa zjavili až po Ježišom vzkriesení. Predstavme si, bratia a sestry, že by sme sa, nič nevediac o Ježišovi, ocitli v takomto duševnom rozpoležení. Aký pocit by nás ovládal? Myslím si, že by to určite bol pocit hrôzy. Čo sa deje? A prečo sa veci dejú tak, ako sa dejú? Toto sú otázky, ktoré si pod krížom môžu klásť a kladú zvedavci. Sú to otázky, ktorými sa aj naša duša často zamestnáva. Čo? Prečo? Prečo práve takto? Ak hľadáme na kríž a stojíme pod krížom iba ako zvedavci, aj nás sa veľmi, nezvratne dotýka utrpenie – hlavne to naše. Aj my sa len vypyujeme, čo, načo, prečo, a naše srdce ovláda hrôza. Bojíme sa toho, čo ešte príde, čo nás ešte čaká.

Ale pod krížom stáli aj dva typy učeníkov. Typ Petra a typ Jána.

Čím bolo naplnené Petrovo srdce? Vieme dobre, že potom, čo zaprel Ježiša, plakal. A keď stál pod krížom a videl, že aj Jeho zapieranie prispelo k Ježišovmu ukrižovaniu, že i jeho postoj prispel k Ježišovej smrti, muselo mu byť ešte smutnejšie. Brat, sestra! Koľko bolo

našich zapieraní, našich postojov, ktoré dopomohli našim blíznym, aby Ho zapreli. Koľkí ľudia si povedali, že ak Ho zapreli Jeho najbližší, prečo by sme Mu práve my mali zostať verní? A tak naše konanie, konanie učeníkov pod krížom vlastne vychádza nazmar. Lebo nemáme dost' sily, aby sme získavali životy iných pre utrpenie a pre kríž. Lebo sme ako pastieri, ktorí pasú samých seba.

Pod krížom stáli však aj ženy, ktoré Ho nasledovali, aby Mu mohli posluhovať. Tie, ktoré si mysleli, že robia to najlepšie, čo môžu. Ale sledovali golgotský výjav iba zd'aleka. Tak, aby neprišli do podozrenia, ale aby všetko videli. Tak, aby nemuseli pomôcť ako tí, ktorí podali Ježišovi ocot, ale aby boli pri tom. Ovládla ich taká ženská túžba – skryto slúžiť. Lebo vieme, že práve ženy boli tými, ktoré Ježiša pochovali, zabalzamovali, prišli hľadať. Aj v ich srdci bol smútok, ale vedeli ho prekonať službou. Pracou, pracou pre svojho Pána.

Strach, plač, smútok. Či k tomu treba ešte niečo dodať? Áno, treba dodať beznádej tých, ktorí nevedeli, o čo ide. Ktorí len hľadali a videli zemetrasenie, videli vzkriesenie z mŕtvych. Z beznádeje takto vlastne vznikla nádej nového života. Nádej pre tých, ktorí videli iba strach a smútok. Ale nádej aj pre ženy, ktoré videli prácu, úlohy.

Lenže to nie je všetko. Nielen svet, nielen učeníci či ženy stáli pod Ježišovým krížom. Stáli tam aj vojaci a strážcovia. Tí, ktorým najmenej záležalo na tom, čo sa to tam vlastne deje. Tí, ktorí si iba plnili svoje pracovné povinnosti. A predsa môžeme povedať, že práve jeden z nich sa skutočne dopracoval k podstate: „*Naozaj, bol to Syn Boží.*“ Človek, ktorý by to vôbec nečakal, dostal sa k poznaniu toho najdôležitejšieho: „*Naozaj to bol Boží Syn.*“ Bol to Boh-Človek, ktorý s láskou trpel za nás. Boh, ktorému nepadlo zaťažko vyniesť na kríž naše neistoty, smútok, žiaľ, bolesti. Ježiš, ktorý zomrel, aby sme my – tak ako tento stotník – mali večný život a spasenie.

Brat, sestra! Ja neviem, v akom stave dnes stojíš pod krížom. Nevieť, ako pristúpiš k Stolu Pánovmu. Či tak ako svet – v strachu z toho, čo sa udeje? Či tak ako Peter – v smútku, v plači a v kajúcnosti? Alebo tak ako ženy, túžiace pracovať, žiť pre Krista. Alebo tak ako pohanský stotník, ktorý na základe videného zistil, že to bol Boží Syn. Ako ten, ktorý zistil to, čo mnohí kresťania neodhalili. Pristupuješ k tomuto svätému stolu ako človek, ktorý skrz toto zistenie má večný život a spasenie?

Pod krížom stáli mnohorakí ľudia. Pochybujúci, smutní, ubolení, neistí, vystrašení, ale aj ochotní slúžiť a spasení. K čomu teba, brat, sestra, vedie Veľký piatok? K smútku? K bolesti? K strádaniu? K strachu? Alebo k istote, že Ten, ktorý bol ukrižovaný, je naozaj Božím Synom, a dá ti spasenie. Iba ty sa vieš a môžeš rozhodnúť, s akým pohľadom stojíš pod krížom. Amen.

Mgr. Erika Domonkošová. (02.04.2021)